

Samen stadmaken voor de Uitvoeringsagenda Omgevingsvisie

Samen stadmaken is volgens velen de belangrijkste strategische keuze van de Omgevingsvisie. Op 2 november jongstleden vond de Buurtenconferentie over samen stadmaken plaats, waar burgers, ambtenaren en bestuurders gezamenlijk hebben bepaald waar zij de komende tijd vooral op willen inzetten. Deze paragraaf is hiervan het resultaat. Het afgelopen jaar is er een belangrijke stap gezet op het gebied van samen stadmaken, en nu is een nieuwe fase aangebroken.

Daarom stellen we voor om in de volgende fase een aantal instrumenten op te schalen, nieuwe instrumenten op te pakken en hier ook middelen aan te verbinden.

Aan de basis van samen stadmaken ligt een goede samenwerking tussen burgers, ondernemers en gemeente. Daarvoor is vertrouwen nodig in elkaar en transparantie in het proces van plannen maken. Dat gebeurt niet vanzelf. Daarvoor is ruimte, tijd en geld nodig. Deze fase vraagt ook iets van de gemeente, de wijze waarop we zijn georganiseerd en ons werk doen en de mate waarin maatwerk mogelijk is.

Hiermee kunnen we de drie doelen van samen stadmaken dienen:

- Toerusting van buurten: het versterken van de positie en rechten van buurten en burgers in de stad. Het gaat ook om het goed gebruik maken van wat er al aan ontwikkelingen en initiatieven loopt in een buurt.
- Nieuwe ontwikkelmodellen: innovatieve vormen van gebieds- en stadsontwikkeling met meer diversiteit aan kleinere partijen, waarbij samen gezocht wordt naar andere vormen van waardecreatie
- Samen leren: ambtenaren, bestuurders, raadsleden en burgers en ondernemers werken en leren samen.

Gemeentelijke organisatie

Voor goed samen stadmaken is aandacht nodig binnen en voor de gemeentelijke organisatie.

- Ten eerste vraagt het om een structurele en continue aandacht voor samenwerken, bijvoorbeeld in de vorm van een programmabureau met een aantal mensen die actief samen stadmaken in de gemeentelijke organisatie blijven bevorderen, samen met de stad.
- Daarnaast zijn vele ambtenaren zeer vakkundig en bereidwillig om samen stad te maken. De praktijk leert dat veel gemeentelijke regels in planprocessen elkaar gelijktijdig in de weg zitten. Dat maakt de praktijk van samen stadmaken weerbarstig. Hierop is inzet nodig. De Expeditie Vrije Ruimte zoekt al naar fysieke ruimte en ruimte in regelgeving voor initiatieven. Daaruit is o.a. de regelbrigade ontstaan. Dit vraagt om continuering, uitbreiding en opschaling.

Lopende initiatieven verder brengen

Dat doen we door voort te bouwen op bewezen effectieve praktijken, waarin het draait om het samenspel tussen burgers, ondernemers en de gemeente.

- *Ontwikkeltraject Amsterdams Stadmaken* dat focust op samenwerken. We willen dit uitbouwen voor burgers, mensen van de gemeente, kenniscentra, ondernemers en andere partijen. We maken gebruik van elkaars kennis en kunde: op gelijkwaardige basis nieuw vakmanschap ontwikkelen.
- *Buurtomgevingsvisies*. We willen dat ze worden gestimuleerd, en er meer mogelijk maken met middelen, met meer status. Voorbeeld: buurtomgevingsvisie Sierpleinbuurt.
- *Buurtrechten*. Hier loop nu al een parallel traject voor (beleidskader Buurtrechten). Hierin worden het uitdaagrecht, het biedingsrecht en het buurtplanrecht uitgewerkt. Na vaststelling waken we ervoor dat hier middelen voor komen om ze in de praktijk te brengen.
- *Burgercoöperaties*, zoals woon- en energicoöperaties. We willen ze ondersteunen met grond, geld en kennis, om te zorgen dat ze gaan bloeien en dat er meer komen. Zie ook Bestuursopdracht Nieuwe Ontwikkelmodellen.

- *Inzet van de Women Make The City raad*. Er is structurele ondersteuning en positie nodig, voor meer ogen en oren in de stad.
- *Burgerforum* voor complexe thema's. Een mini-burgerraad voor duurzaamheid ging al van start. Bij positieve evaluatie willen we meer burgerfora.
- *Buurtbatenovereenkomsten*. In de Venserpolder is hiermee gestart. Bij positieve evaluatie willen we dit een vast onderdeel maken van overeenkomsten met ontwikkelaars.
- Dit jaar heeft een *buurtconferentie* plaatsgevonden, met bestuurders, burgers en ambtenaren. Dat willen we in 2022 weer doen om de stad van zaken van het samen stadmaken door te nemen en te kijken waar nieuwe actie op nodig is.

Nu starten

- *Informatieborden* bij bouwprojecten. We gaan organiseren dat er borden komen met heldere en vroegtijdige informatie ter plekke, over wat er te gebeuren staat in een buurt of met een pand, met contactgegevens erbij.
- Onderzoek naar meer ruimte voor *lokaal ondernemerschap* in buurtplinten, met het oog op het welzijn en de werkgelegenheid in buurten.
- Onderzoeken hoe we onze *reken- en ontwerptools* kunnen delen met burgers, om vanuit een gelijke informatiepositie te kunnen samenwerken.
- Onderzoeken *buurtplatformrecht*: structurele ondersteuning en middelen voor buurtorganisaties, inclusief een nog uit te werken formele positie.

Later

- *Transparantieportaal*: Daarin zijn contracten tussen de gemeente en derden op te zoeken.